

វិទ្យាស្ថានជាតិភាសាខ្មែរ

National Language Institute

១- សាវតារ

វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៦ ក្រោមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ឡុង សៀម** ដោយមានការខិតខំប្រឹងប្រែងពីសំណាក់ឥស្សរជនមួយចំនួនក្រោមការដឹកនាំផ្ទាល់របស់បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ឡុង សៀម** ។

លុះដល់ឆ្នាំ១៩៩៨ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចេញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៥ អនក្រ.បក. ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ បង្កើត **វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ** ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ បន្ទាប់ពីការកើតឡើងនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៩ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបញ្ចូលវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិមកជាវិទ្យាស្ថានទី៥នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា តាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ តាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៩/១៩៦២ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនៅឆ្នាំ២០២០នេះ វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិជាឧបសម្ព័ន្ធទី៧ នៃអនុក្រឹត្យលេខ១២៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ របស់រាជបណ្ឌិត្យ សភាកម្ពុជា មាននាយកដ្ឋានចំនួន៥។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៦ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន **វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ** បានស្ថិតក្រោមការដឹកនាំរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំចំនួន៤ (បួន) រូបដូចខាងក្រោម៖

- ១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ឡុង សៀម** ប្រធានវិទ្យាស្ថានពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៧
- ២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **អ៊ឹម ច័ន** ប្រធានវិទ្យាស្ថានពីឆ្នាំ២០០៧-២០១៣
- ៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ជួរ គារី** ប្រធានវិទ្យាស្ថានពីឆ្នាំ២០១៤ដល់២០២០ តាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២១៤/១៨៩ ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង, ថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤
- ៤- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហាយ បូរ៉ា** ប្រធានវិទ្យាស្ថានពីឆ្នាំ២០២០ដល់បច្ចុប្បន្ន តាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩២០/១០២៥ ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង, ថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០។

២- ចក្ខុវិស័យវិទ្យាស្ថាន

ថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិទាំងអស់បានឯកភាពគ្នាកំណត់ចក្ខុវិស័យវិទ្យាស្ថាន ដែលជាត្រីវិស័យក្នុងការបំពេញការងាររបស់ខ្លួនគឺ **«ជាស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវឈានមុខខាងវិស័យភាសានិងអក្សរសាស្ត្រជាតិ»**។

ចក្ខុវិស័យនេះ ក៏ត្រូវបានដាក់ជូនសន្និបាតបូកសរុបការងារឆ្នាំ២០១៨និងលើកទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៩ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាពិនិត្យ ពិភាក្សា និងកែសម្រួលផងដែរ។

៣- បេសកកម្មវិទ្យាស្ថាន

ការកំណត់បេសកកម្មរបស់វិទ្យាស្ថាន ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិទាំងអស់ និងបានពិនិត្យ ពិភាក្សា និងកែសម្រួលក្នុងសន្និបាតបូកសរុបការងារឆ្នាំ២០១៨និងលើកទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៩ នៃ រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាកន្លងមក។ បេសកកម្មរបស់វិទ្យាស្ថាន ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ : *«វិទ្យាស្ថានមានបេសកកម្ម សិក្សាស្រាវជ្រាវ អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍ ភាសានិងអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ ភាសាមន-ខ្មែរដទៃទៀត»។*

៤- គោលបំណង

វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិមានគោលបំណងរួមចំណែកលើកកម្ពស់កិត្យានុភាពភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

៥- ភារកិច្ចវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ

យោងតាមអនុក្រឹត្យស្តីពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ ជា វិទ្យាស្ថានឧបសម្ព័ន្ធរបស់រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។ វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីភាសានិងអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ
- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីភាសាផ្លូវការ ភាសាស្តង់ដារ ភាសាជិតបាត់បង់ និងរៀបចំផែនការភាសា ដើម្បីស្វែង រកឯកភាពរូបនីយកម្មភាសាខ្មែរ
- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីភាសាខ្មែរនិងភាសាមនខ្មែរតាំងពីសម័យបុរាណ សម័យកណ្តាល រហូតមក ដល់ សម័យបច្ចុប្បន្ន
- ប្រមូលចងក្រង បោះពុម្ពផ្សាយ និងរក្សាទុកស្នាដៃទាំងឡាយខាងអក្សរសិល្ប៍ ប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ តាមរយៈឯកសារដើម ដែលមានជាអាទិ៍ សិលាចារឹក សាស្ត្រាស្លឹករឹត ក្រាំង រាជពង្សាវតារ
- ប្រមូលបច្ចេកសព្ទតាមមុខវិជ្ជានីមួយៗ
- រៀបចំចងក្រងធ្វើកម្រងទិន្នន័យភាសា(នីតិកូន្ទ)
- សិក្សាស្រាវជ្រាវ រៀបរៀង និងចងក្រងវេយ្យាករណ៍ភាសាខ្មែរ
- រៀបចំនិងជំរុញការអនុវត្តឯកភាពរូបនីយកម្មនៃការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរនិងអក្ខរាវិរុទ្ធខ្មែរ
- រៀបចំវេទិកាវិទ្យាសាស្ត្រនានាទាក់ទងនឹងភាសានិងអក្សរសាស្ត្រ
- រៀបរៀងនិងបោះពុម្ពផ្សាយសទ្ទានុក្រម វចនានុក្រមអក្ខរាវិរុទ្ធ វចនានុក្រមខ្មែរ វចនានុក្រមខ្មែរ បុរាណ សព្វវចនាធិប្បាយ វចនានុក្រមពហុបច្ចេកទេសនិងវិទ្យាសាស្ត្រ វចនានុក្រមខ្មែរ-បរទេស និងបរទេស-ខ្មែរ ជាដើម
- បកប្រែស្នាដៃស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រដែលទាក់ទងនឹងភាសានិងអក្សរសាស្ត្រ ដើម្បីបោះពុម្ពនិង ផ្សព្វផ្សាយ
- ផ្សព្វផ្សាយភាសា វប្បធម៌ និងសង្គមខ្មែរ តាមរយៈការរៀននិងបង្រៀនភាសាខ្មែរ
- ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងសម្របសម្រួលការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការជាតិ និង អន្តរជាតិ ព្រមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ដែលមានគោលបំណងដូចគ្នា

- គ្រប់គ្រងការងាររដ្ឋបាល បុគ្គលិក និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់វិទ្យាស្ថាន
- រៀបចំផែនការរបស់វិទ្យាស្ថាន
- អនុវត្តការកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាប្រគល់ជូន។

៦- នាយកដ្ឋានទាំងប្រាំរបស់វិទ្យាស្ថាន

៦.១- នាយកដ្ឋានកិច្ចការទូទៅ

នាយកដ្ឋានកិច្ចការទូទៅមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- គ្រប់គ្រងការងាររដ្ឋបាល បុគ្គលិក និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់វិទ្យាស្ថាន
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្នុងការរៀបចំផែនការរបស់វិទ្យាស្ថាន
- រៀបចំកម្មវិធីការងារប្រចាំថ្ងៃនិងប្រចាំសប្តាហ៍ជូនប្រធានវិទ្យាស្ថាន
- តាមដាននិងសម្របសម្រួលការអនុវត្តការងាររបស់នាយកដ្ឋានជំនាញនានារបស់វិទ្យាស្ថាន
- រាយការណ៍ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាស្ថានជូនថ្នាក់ដឹកនាំវិទ្យាស្ថាន
- សម្របសម្រួលរាល់សកម្មភាពរដ្ឋបាលរបស់វិទ្យាស្ថានជាមួយរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជានិងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- គ្រប់គ្រងសារពើភណ្ឌក្នុងវិទ្យាស្ថាន
- រៀបចំនិងបូកសរុបរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំរបស់ វិទ្យាស្ថាន
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្នុងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្សរបស់វិទ្យាស្ថាន ការបោះពុម្ពផ្សាយ ការងារព័ត៌មាន ការរៀបចំវេទិកាវិទ្យាសាស្ត្រនានា ការតម្កល់ឯកសារ និងកិច្ចការបណ្ណាល័យរបស់វិទ្យាស្ថាន
- រៀបចំនិងទទួលបដិសណ្ឋារកិច្ចភ្ញៀវជាតិនិងអន្តរជាតិ
- អនុវត្តការកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលវិទ្យាស្ថានប្រគល់ជូន។

៦.២- នាយកដ្ឋានខេមរើយកម្ម វចនានុក្រម និងបកប្រែ

នាយកដ្ឋានខេមរើយកម្ម វចនានុក្រម និងបកប្រែមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំការអនុវត្តឯកភាវូបនីយកម្មនៃការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ
- សិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រមូល រៀបចំ និងចងក្រងពាក្យនិងអក្ខរាវិរុទ្ធខ្មែរ
- និពន្ធ រៀបរៀង ចងក្រង និងបោះពុម្ពវចនានុក្រមខ្មែរ វចនានុក្រមខ្មែរ-បរទេស និង វចនានុក្រមបរទេស-ខ្មែរ និងវចនានុក្រមសព្វវចនាធិប្បាយ
- ប្រមូលនិងចងក្រងស្នាដៃរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវនានាដែលទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ
- ប្រមូលឯកសារបច្ចេកទេសសំខាន់ៗ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភាសានិងភាសាវិទ្យា ដើម្បីបកប្រែមកជាភាសាខ្មែរ

- ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលវិទ្យាស្ថានប្រគល់ជូន។

៦.៣- នាយកដ្ឋានភាសានិងភាសាវិទ្យា

នាយកដ្ឋានភាសានិងភាសាវិទ្យាមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាស្រាវជ្រាវភាសាវិទ្យានិងវេយ្យាករណ៍
- សិក្សាស្រាវជ្រាវភាសាខ្មែរ
- សិក្សាស្រាវជ្រាវភាសាជនជាតិដើមភាគតិចនិងជនជាតិភាគតិច
- សិក្សាស្រាវជ្រាវភាសានិងវប្បធម៌ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងអម្បូរមន-ខ្មែរ
- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីវេយ្យាករណ៍ភាសាអម្បូរមន-ខ្មែរ
- ប្រមូលនិងចងក្រងស្នាដៃរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវនានាដែលទាក់ទងនឹងភាសានិងភាសាវិទ្យា
- បកប្រែឯកសារសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភាសា ភាសាវិទ្យា និងវេយ្យាករណ៍ មកជាភាសាខ្មែរ
- ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលវិទ្យាស្ថានប្រគល់ជូន។

៦.៤- នាយកដ្ឋានអក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍

នាយកដ្ឋានអក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីអក្សរសាស្ត្រ សាស្ត្រា គម្ពីរក្បួនច្បាប់ ទ្រឹស្តីផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍
- សិក្សាស្រាវជ្រាវអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយជនជាតិដើមភាគតិច ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស
- សិក្សាស្រាវជ្រាវទំនាក់ទំនងនិងឥទ្ធិពលបរទេសមកលើអក្សរសាស្ត្រ អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ
- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពី ប្រវត្តិ និន្នាការ អ្នកនិពន្ធ
- ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលវិទ្យាស្ថានប្រគល់ជូន។

៦.៥- នាយកដ្ឋានសិលាចារឹកវិទ្យា

នាយកដ្ឋានសិលាចារឹកវិទ្យាមានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាស្រាវជ្រាវ ផ្កាម និងបកប្រែសិលាចារឹក
- រៀបរៀងចងក្រងវចនានុក្រម សទ្ទានុក្រមភាសាខ្មែរបុរាណតាមរយៈសិលាចារឹក
- សិក្សាស្រាវជ្រាវភាសា អក្សរ ប្រវត្តិសាស្ត្រ រាជពង្សាវតារ សិល្បៈ សាសនា ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណី ឋានន្តរនាម ស្ថាននាម ក្បួនច្បាប់ផ្សេងៗ តាមរយៈសិលាចារឹក
- ចូលរួមសិក្សាស្រាវជ្រាវជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗទៀតទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសិលាចារឹក
- ទទួលអនុវត្តភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលវិទ្យាស្ថានប្រគល់ជូន។

ឧបសម្ព័ន្ធទ្រព័ន្ធអនុក្រឹត្យលេខ ១២៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ ៧១១ ឆ្នាំ២០២០

អង្គការលេខរបស់វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ

